

# Juridiske, organisatoriske og økonomiske perspektiver i forbindelse med fortsat udvikling af Nordjyske Jernbaner

- Trafikdage 2010, Aalborg Universitet

Ole Schleemann, Nordjyllands Trafikselskab

Christian Trankjær, Nordjyllands Trafikselskab

Lars Nautrup, Region Nordjylland

# Invitation til et samarbejde mellem Staten og Nordjylland

## FREMTIDEN KØRER PÅ SKINNER

– vision for en sammenhængende  
kollektiv trafik i Nordjylland



## Fem initiativer i den nordjyske vision

- Sammentænkning af togtrafikken i Nordjylland.
- En letbane i Aalborg.
- Elektrificering af banenettet i Nordjylland
- Nye stationer i nærheden af større byer.
- **Samling af den nordjyske togtrafik i én pakke bestående af statens regionale togtrafik og Nordjyske Jernbaners trafik**

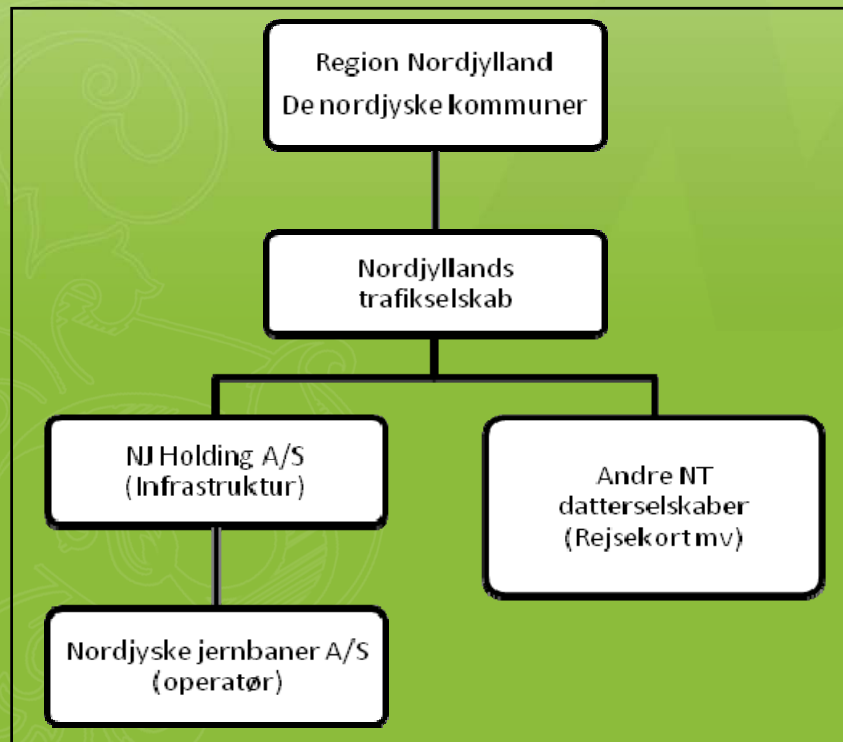
*”Fremtidens samlede trafikvækst bør foregå i bus, letbane og tog.” (RN, Kommuner og NT)*

[www.NordjyllandsTrafikselskab.dk](http://www.NordjyllandsTrafikselskab.dk)

[www.nordjyllandsregionen.dk](http://www.nordjyllandsregionen.dk)

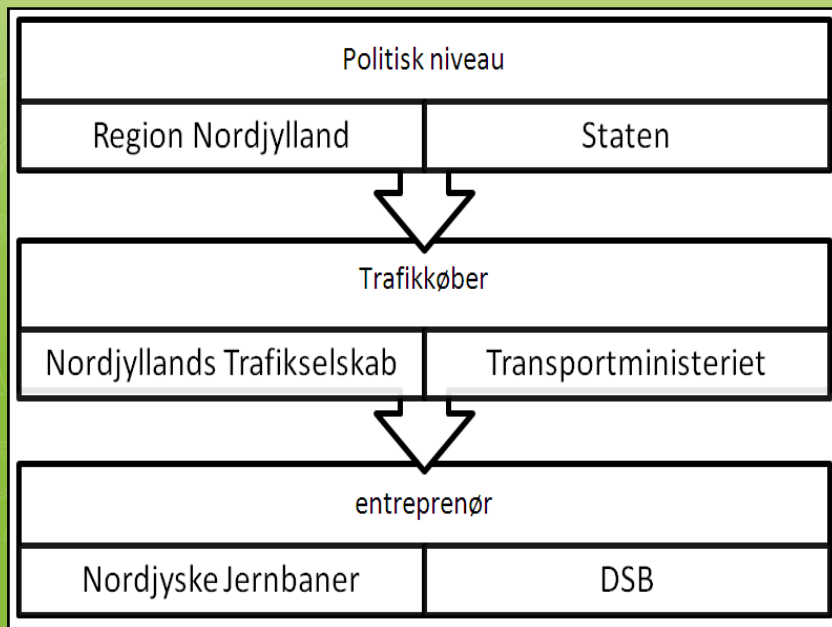
**NT**

# Ejerstruktur for Nordjyske Jernbaner



- NT er majoritetsejer (89%) i NJ Holding A/S, der ejer baneinfrastruktur. NJ Holding har politikere i bestyrelsen.
- NJ Holding ejer 100% af Nordjyske Jernbaner A/S, der er togoperatør, og kan udføre dagligt vedligehold af infrastruktur. Her er en kommerciel bestyrelse uden politikere.
- Vedligehold på Holdings infrastruktur udføres på kontrakt af Nordjyske Jernbaner A/S

# Betalingsstrømme



- Togtrafikken bestilles af Region Nordjylland hos NT.
  - Aftale indgået mellem Staten og amtsrådsforeningen i 1999 er pt. definerende for omfanget af bestillingen.
- NT indkøber den bestilte trafik hos togoperatøren Nordjyske Jernbaner.
- Daglig trafikering af banen fastsættes af Nordjyske Jernbaner ift.:
  - Trafikale behov
  - Økonomiske rammer
  - Regionens trafikplan
- Tilskudsbetaling løber som angivet i figuren

# Kortere sigt: Kontraktstyring

- RNs bestilling af lokalbanetrafikken er bundet af aftale mellem Staten og Amtsrådsforeningen (1999 til 2015)
- Statens indkøb af regionaltogetrafik i Nordjylland er bundet af den nuværende kontrakt med DSB indtil 2014
- Baneinfrastrukturen i Nordjylland vil ikke forandres væsentligt i denne periode

# Organisering

- Nordjyske Jernbaner - selvstændigt selskab
- Mere kontraktstyring
  - Togtrafik minder kontraktmæssigt om bustrafik
  - Udarbejdelse af formel kontrakt
- Mindre ejerstyring
  - Kommercielt orienteret bestyrelse
  - Ingen politisk repræsentation i operatørselskabet

# Mulig arbejdsdeling

## NT:

- Fastlægning af trafikeringsomfang
- Overordnet trafikkoordinering
- Overordnet markedsføring af kollektiv trafik i området
- Billetkontrol (stikprøvekontrol)
- Rapportering til regionen
- Fastlægning af infrastrukturafgifter
- Ansvar for tildeling af kapacitet
- Udvikling af kollektiv trafik i området, bane og bus

## NJBA:

- Køreplanlægning ud fra trafikeringsomfang
- Egen køreplanskoordinering bus og tog
- Markedsføring af togproduktet i koordinering med NT
- Rapportering til NT
- Opkrævning af infrastrukturafgifter
- Tildeling af kapacitet

Kilde: Rambøll: Analyse af Nordjyske Jernbaner. September 2009

# Økonomiske konsekvenser af organiseringen (begrænsede)

- Fastlagte rammer og en veldefineret økonomi at agere indenfor (NJBA, RN)
- Passagertallet kan stige eller falde og vil påvirke NJBA eller RN afhængig af afregningsform
- Incitamentsaftale for NJBA
- Omfanget af den ønskede banetrafik fast indtil 2015 – herefter +/- 20 %
- Fastlåsning af handlemulighederne i kontraktperioden

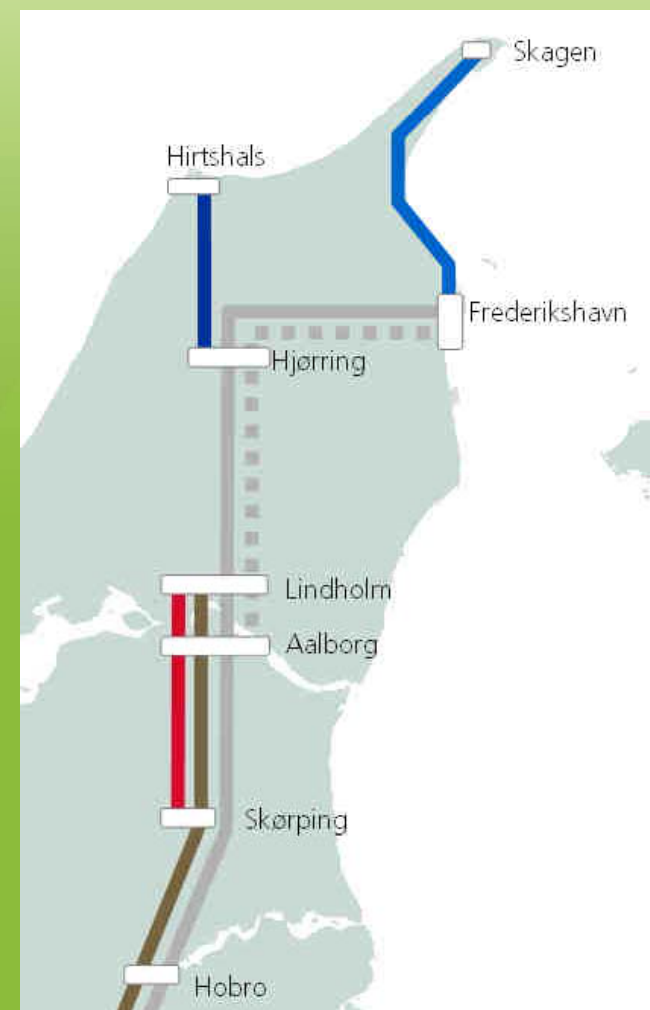


# Muligheder på mellemlang sigt: Samtænkning

- Aftalen mellem Staten og Amtsrådsforeningen er udløbet
- Statens nuværende kontrakt med DSB er udløbet.
- Baneinfrastrukturen i Nordjylland vil ikke forandres væsentligt i denne periode
  - Første ændringer fra 2018
  - Organisering skal kunne udnytte forbedret infrastruktur

# Samtænkning

- Se de tre trafiksystemer, der findes i Nordjylland i dag baseret på Desiro-tog og MR-tog under ét
- herunder mulighederne for udbud i en pakke.
- Herudover findes fjerntog til og fra Nordjylland



# Togtrafik

- Jura

- Evt. lovrevision, så udbud med flere bestillere kan besluttes af en indkøber
- Parallel til det tværkommunale busnet i den nordjyske trafikplan

- Økonomi

- Enighed om trafikomfang mellem trafikbestillere
- Mulighed for besparelse på grund af udbud

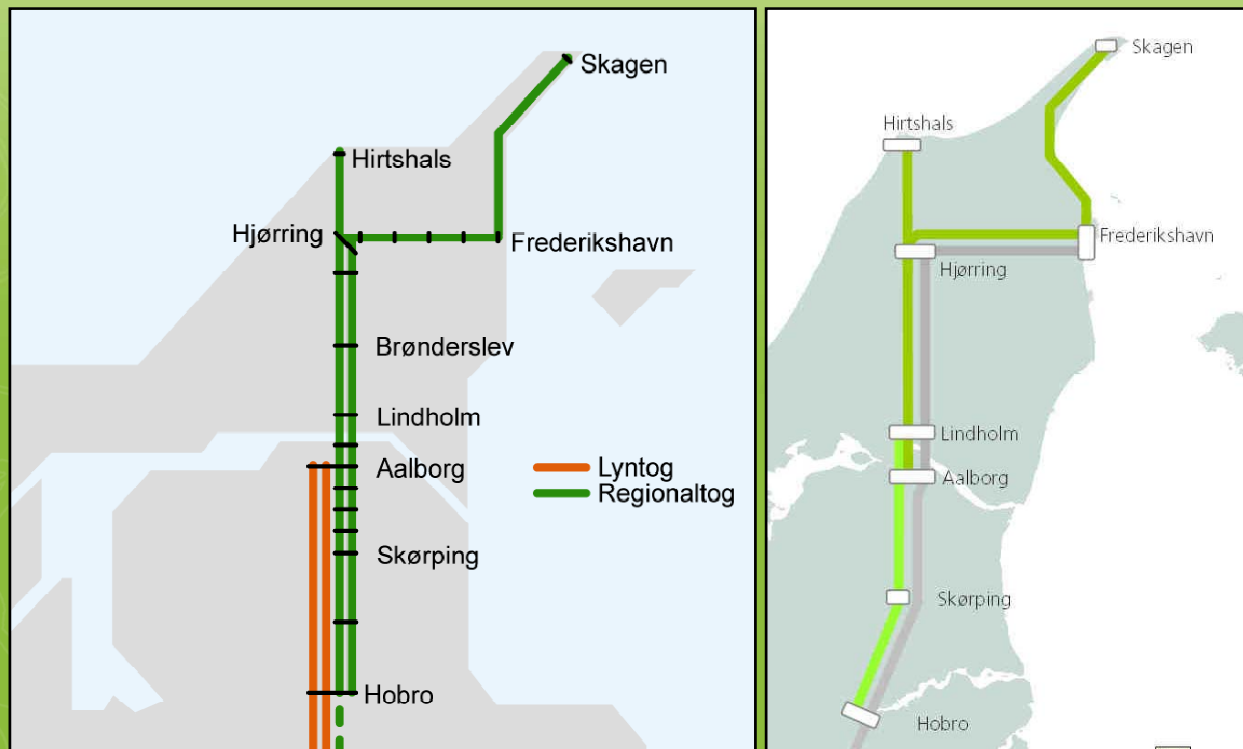
- Organisation

- En trafikkøber fx Trafikstyrelsen eller NT
- NT giver størst mulig lokal koordinering for trafik internt i Nordjylland
- Trafikstyrelsens nationale perspektiv passer bedre til fjerntrafikken

# Infrastruktur

- Forvalter bør have mulighed og vilje til at passe på infrastrukturen
  - Mulighed 1: Nuværende organisation
  - Mulighed 2: BaneDanmark
  - Mulighed 3: NT, evt med fælles forvalterorganisation mellem trafikselskaberne. (principielt muligt under gældende lov.)
- Statens elektrificeringsstrategi i 2011
  - Det kan ikke udelukkes at den vil forholde sig til elektrificering i Nordjylland på et tidspunkt.

# Eksempler på samtænkt trafiknet



Fuldstændig eller  
ingen elektrificering

Elektrificering til  
Aalborg / Lindholm